

Kronika • Chronicle • Хроника

Juozo LINKAIČIO 100-ąsias gimimo metines minint

Juozas Linkaitis – vienas žymiausių Lietuvos pokario energetikų – gimė 1910 m. rugsėjo 23 d. Kalvarijoje. Baigęs Kalvarijos progimnaziją, mokėsi Marijampolės mokytojų seminarijoje. 1928 m. baigęs seminariją, dirbo Šimekų pradinės mokyklos mokytoju, o kitais metais – Ašmintos pradinės mokyklos vedėju. Juozą nuo mažens viliojo technika, noras toliau mokytis, todėl ieškojo Kaune darbo, kuris jam suteiktų galimybes įgyvendinti šį troškimą. 1930 m. gavęs sąskaitininko darbą viename Kauno viešbučių, jis įstojo į Vytauto Didžiojo universiteto Technikos fakultetą. Studijuojant universitete teko įvairiai uždarbiauti (imtis privačių pamokų, paskaitų užrašų dauginimo, elektros montavimo darbų ir pan.), nes tėvai menkai galėjo jį paremti. Būdamas stropus, J. Linkaitis pavyzdingai konspektuodavo paskaitas, vėliau dėstytojų puikiai vertinamus užrašus jis daugindavo ir platinavo tarp universiteto studentų.

Studijų metais jis noriai dalyvavo visuomeninėje veikloje, buvo Ateitininkų studentų korporacijos „Grandis“ nariu, vieną kadenciją jos pirmininku, studentų atstovybės nariu bei pirminku.

Jaunystėje J. Linkaitis domėjosi gamtos bei inžineriniais klausimais, ypač susijusiais su elektros energija. Jis organizavo knygelių „Biblioteka gamtos mokslo mėgėjams“ leidimą, 1935 m. išleista pirmoji šios serijos knygelė „Induktorius“. Studijų metais jis ieškojo bendraminčių, kurie savo talentą ir energiją skirtų Lietuvos ateičiai. Vienas jo draugų Adolfas Damušis, 1940 m. tapęs Neorganinės chemijos kated-

ros vedėju, tyrinėjo galimybes Lietuvoje gaminti cementą, o Juozas planavo aprūpinti visą Lietuvą elektra ir ryžtingai siekė šią savo svajonę paversti tikrove.

1938 m., dar būdamas studentu, pradėjo dirbti vyresniuoju techniku tuo metu Kaune veiklą plėtojusiame Lietuvos energijos komitete, o 1939 m., reformavus komitetą, paskirtas jaunesniuoju inžinieriumi Elektrinių inspekcijoje. Šie metai tapo lemtingi tolesnei jo veiklai tiek sukaupta patirtimi, tiek atsakomybės įprasminimu. Jo pareigos suteikė galimybę gerai išstudijuoti to meto Lietuvos elektrifikavimo planus ir aktyviai dalyvauti rengiant pasiūlymus tolesnei šių planų plėtrai. Tačiau 1940 m. birželio 15 d. Sovietų Sąjungai aneksavus Lietuvą, Energijos komiteto veikla buvo nutraukta, o J. Linkaitis profesinę veiklą nuo liepos 25 d. tęsė įsteigtos Pramonės liaudies ministerijos Elektros skyriuje. Nuo 1940 m. spalio 10 d. jis su kitais Lietuvos energetikai nusipelnusiais specialistais A. Gruodžiu, J. Mačiūnu, J. Heleriu jau dirbo naujai įsteigto Komunalinio ūkio komisariato Energijos valdyboje, kurios veiklą 1941 m. spalio 1 d. sustabdė energetikos įmonės pradėjusi kontroliuoti okupacinė vokiečių valdžia, Kaune įsteigusi savo energetikos bendrovės padalinį „Abteilung Kauen“.

1941 m. spalio 1 d. labai gerai apgynęs diplominį projektą „100 kV elektros linija Vilnius–Kaunas“, J. Linkaitis baigė Vytauto Didžiojo universitetą ir gavo technologijos inžinieriaus elektrotechnikos specialybės diplomą. Tais pačiais metais jis paskirtas Petrašiūnų elektrinės inžinieriumi, kur teko

išgyventi audringus Antrojo pasaulinio karo metus. 1944 m. liepos 1 d., pasitraukus į užsienį Kauno energijos rajono ir Petrašiūnų elektrinės vadovybei, J. Linkaitis pasiūlyti elektrinėje iki jos susprogdinimo 1944 m. liepos 29 d. Kitą dieną susprogdinus ir Kauno centrinę dyzelinę stotį, miestas liko be elektros. Esant ekstremaliai situacijai, išryškėjo elektrinėje dirbusių specialistų sumanumas ir ryžtas atkurti sugriautą ūkį. J. Linkaitis buvo paskirtas Kauno elektrinių rajono vyriausiuoju inžinieriumi, atsakingu už elektrinių atstatymo darbus. Jau 1944 m. rugpjūčio 12 d. pavyko paleisti fabriko „Litekso“, o kiek vėliau fabriko „Inkaras“ elektrines. Inžinierių J. Linkaičio ir M. Staškevičiaus atkaklios pastangos popieriaus fabriko elektrinės generatoriaus sužadanimui pritaikyti išsaugotą nuolatinės srovės generatorių buvo sėkmingos, ir spalio 14 d. ši elektrinė tiekė elektrą svarbiausiems Kauno vartotojams. J. Linkaitis sprendė Petrašiūnų elektrinės atstatymo ir Kauno rajono energetikos ūkio technines problemas, buvo atsakingas už elektros tiekimą miestui ir rajonui, suprojektavo ir įgyvendino garo tiekimo liniją iš Petrašiūnų elektrinės į popieriaus fabriką, vadovavo turboagregatų, atgabentų iš Vokietijos, Čekijos, Vengrijos ir Rusijos, montavimo Petrašiūnų elektrinėje, jų derinimo ir prijungimo prie bendro elektros tinklo darbams.

1952 m. likvidavus Kauno energijos rajoną, J. Linkaitis tapo Petrašiūnų elektrinės, kurios galia 1958 m. pasiekė 60,4 MW ir net keturis kartus viršijo ikikarinę galią, vyriausiuoju inžinieriumi. Tai buvo sunkus ir daug ištvėmęs pareikalavęs laikotarpis. Atsakomybė už energetikos ūkio veiklą ir pagamintos elektros paskirstymas pirmiausia ją tiekiant tiems vartotojams, kurių veikla buvo gyvybiškai svarbi miesto funkcionavimui, ir sprendimų derinimas su miesto valdžia pareikalavo daug pastangų ir net diplomatiškus gebėjimus, siekiant ne tik surasti geriausius sprendimus, bet ir apginti energetikų interesus, ypač sutrikus kuro tiekimui, įvykus gedimams ar avarijoms. Nuolatinę įtampą galėjo atlaikyti tik labai stiprios sveikatos žmogus.

1944 m., nepaisant itin intensyvios veiklos tiesioginėse pareigose, J. Linkaitis pradėjo skaityti paskaitas Kauno universitete ir Kauno aukštesniojoje technikos mokykloje, o vėliau Kauno politechnikos institute. Jis kėlė sau aukštus tikslus – parengti jaunus specialistus, kurie puikiai išmanytų šiluminėse elektrinėse veikiančių įrenginių eksploatavimo ypatumus. Klausytis J. Linkaičio įtaigių ir labai profesionaliai skaitomų paskaitų būsimieji energetikai galėjo iki 1962 m. 1951–1962 m. jis buvo Kauno politechnikos instituto Elektrotechnikos fakulteto valstybinės egzaminų komisijos pirmininkas, dalyvavo įvairiose komisijose, Energetikų pramonės mokslo ir technikos draugijos veikloje, skaitė pranešimus konferencijose, rašė mokslinius straipsnius.

J. Linkaičio, aukštos klasės energetiko profesionalo, patirtis, atkaklumas, darbštumas, pilietiškumas, didžiulis noras nuveikti Lietuvai reikšmingų darbų, stipri valia ir gilus atsakomybės jausmas padėjo jam įveikti visas to meto biurokratinės kliūtis atsisakant Petrašiūnų elektrinės vyriausiojo inžinieriaus pareigų ir tampant šalies energetikos perspektyvinio planavimo lyderiu. 1957 m. lapkričio 25 d. jis paskirtas Lietuvos Ministrų Tarybos

Valstybinio mokslo ir technikos komiteto Energetikos skyriaus viršininku. Pasitelkęs į savo darbo grupę jaunus, energingus ir jau pakankamą patirtį sukaupusius specialistus L. Rinkūną, J. Reklaitį ir D. Kriščiukaitį, J. Linkaitis nuveikė labai reikšmingų darbų: parengė Lietuvos elektrifikacijos strategiją, sprendė projektavimo organizacijų kūrimo Lietuvoje ir projektavimo tobulinimo bei direktyvinių dokumentų rengimo problemas, parengė šalies energetikos plėtros kryptis, pagrindė gelžbetoninių atramų įdiegimo elektros tinklų statyboje tikslumą, sprendė racionalaus šilumos tiekimo pramonės įmonėms ir miestams uždavinius, išanalizavo galimas atominės elektrinės statybos aikšteles, pagrindė kitų svarbių energetikos objektų statybos Lietuvoje tikslumą. Nepaprasto atkaklumo ir pastangų pareikalavo Lietuvos elektrinės statybos Elektrėnuose pagrindimas ir statybos aikštelės naftos perdirbimo gamyklai parinkimas. Minėtų ir kitų Lietuvai svarbių darbų sėkmei didelės įtakos turėjo Nuolatinė energetikos ugdymo komisija, sudaryta pagal buvusio tarpukario Energijos komiteto pavyzdį. Komisijai vadovavo akad. A. Žukauskas, o sekretoriaus pareigas ėjo J. Linkaitis. Ši vyriausybė komisija, suformuota iš atsakingų pramonės ir energetikos įmonių bei mokslo ir planavimo organizacijų specialistų, nagrinėjo energetikos plėtojimo klausimus, rengė šalies energetikos plėtros prognozes ir perspektyvinius planus, svarstė svarbių energetikos objektų statybos tikslumo klausimus, teikė pasiūlymus dėl mokslinių tyrimų tematikos, jų vykdymo, finansavimo ir kt.

J. Linkaičio vaidmuo Lietuvos energetikos istorijoje yra išskirtinis. Jo pasiaukojantis darbas, puikus energetikos techninių ypatumų išmanymas ir organizaciniai gebėjimai buvo labai reikšmingi tiek atstatant Antrojo pasaulinio karo metais sugriautą elektros ūkį, tiek vėliau rengiant svarbiausių Lietuvos energetikos objektų statybos pagrindimo studijas, pagrindžiant šalies energetikos ūkio plėtros kryptis, ugdant jaunus energetikos specialistus, sprendžiant šaliai svarbių pramonės įmonių statybos problemas.

Jo gimimo 100-osioms metinėms paminėti skirta knyga „Juozas Linkaitis: gyvenimas, paskirtas Lietuvos energetikai“, kurioje ne tik atskleisti svarbiausi nuveikti darbai, bet ir pateikti jo dienoraščio puslapiai, šeimos, kuri buvo jo energijos šaltinis, narių bei daugelio J. Linkaitį gerai pažinousių bendradarbių ir mokinių prisiminimai. Tenka tik apgailestauti, kad vieno ryškiausių Lietuvos energetikos plėtros strategų, charizmatiškos asmenybės, nuoširdaus savo krašto patrioto, plačios erudicijos žmogaus nepaprastai aktyvi ir intensyvi veikla, pasiukojantis darbas nutrūko anksti ir netikėtai. Azartiškam žvejui su pagauta ir kepimui paruošta žuvimi 1967 m. spalio 1 d. nepakako jėgų pasiekti autobusą Sužionyse. Šviesios asmenybės nueitas gyvenimo kelias ir įvairiapusė veikla ne tik išliks gražiu pavyzdžiu su juo bendravusiųjų širdyse, bet ir liudys jo meilę Lietuvai, toleranciją žmogui, atsakomybę ir pareigą savo tautai.

Inž. Donatas KRISČIUKAITIS
Prof. habil. dr. Vaclovas MIŠKINIS
Lietuvos energetikos institutas

BALTIJOS JŪROS REGIONO INTERREG IVB 2007–2013 PROGRAMOS PROJEKTO „VIEŠOSIOS ENERGETIKOS ALTERNATYVOS – TVARIOS ENERGETIKOS STRATEGIJA KAIP REGIONINĖS PLĖTROS GALIMYBĖ (PEA)“ EIGA IR UŽDAVINIAI

PEA projekto vykdytojų darbinis susitikimas Estijoje

PEA projekto vykdytojų Lietuvos grupė.
Iš kairės: D. Sosunov, A. Markevičius, V. Abaravičienė ir R. Trimonis

Šio vykdomo tarptautinio projekto pagrindinis tikslas – sėkmingo tarpusavio bendradarbiavimo dėka skatinti labiau naudoti atsinaujinančiuosius energijos šaltinius bei racionaliai vartoti energiją. Projekte dalyvauja 21 partneris iš 6 Baltijos jūros regiono šalių – Lietuvos, Latvijos, Estijos, Suomijos, Lenkijos ir Vokietijos; 11 vietinės valdžios organų, 7 mokslinės institucijos ir 3 koordinuojančios institucijos. Lietuvai atstovauja penkios institucijos – Lietuvos energetikos institutas (LEI), VšĮ Ignalinos atominės elektrinės regiono plėtros agentūra (IAERPA), Ignalinos rajono savivaldybės administracija, Visagino savivaldybės administracija ir Zarasų rajono savivaldybės administracija.

LEI kartu su IAERPA uždaviniuose numatyta Ignalinos ir Zarasų rajonų bei Visagino savivaldybių veiklų projekte koordinavimas, mokymų organizavimas, projekto viešinimas, visuomenės švietimas atsinaujinančios energetikos bei energijos naudojimo efektyvumo didinimo klausimais bei regioninių energetikos strateginių planų rengimas.

Projekte numatyta, kad IAE regione bus parengti kelių viešųjų pastatų renovacijos techniniai projektai, kurie leis įvertinti energijos taupymo potencialą bei taps tvirtu pagrindu pastatų renovacijai. Savivaldybės, vykdydamos projektą, numato ant kelių viešosios paskirties pastatų įrengti saulės kolektorius, kurie taps pirmosiomis (bandomosiomis) investicijomis panaudojant alternatyvią saulės energiją regiono viešajame sektoriuje.

Projekto metu įgyvendintos investicijos rodytų gerą pavyzdį, kaip regione įmanoma panaudoti alternatyvios energijos potencialą.

Šių metų birželio 28–30 d. Estijoje, Tartu mieste, vyko šio projekto partnerių darbinis susitikimas. Iš Lietuvos susitikime dalyvavo jungtinė šio projekto vykdymo grupė iš IAERPA (Dmitrij Sosunov), LEI (Antanas Markevičius), Visagino savivaldybės (Viktorija Abaravičienė) bei Ignalinos ir Zarasų rajonų savivaldybių (Ričardas Trimonis ir Jurgita Kostiakovaitė).

Susitikimas vyko pagal išsamią programą – pasitarimai bei diskusijos net keturiuose skirtinguose miestuose – Tartu, Mustvee, Võru ir Rõuge. Pagrindinės susitikimų temos – projekto finansiniai aspektai, regioninių energetikos strategijų sukūrimas ir įgyvendinimas, darniosios energetikos vystymas regionuose, energijos efektyvumas ir taupymo potencialas. Susitikimo dalyviai turėjo galimybę susipažinti su partnerių iš Estijos vykdomais projektais, darbo organizavimo specifika. Dalyviai aplankė demonstracinę energijos parką Rõuge mieste, kuris puikiai parodo, kaip vėjas, saulė, žemė ir vanduo gali tarnauti žmonėms aprūpinant šilumos energija bei elektra. Lietuvos delegacija turėjo progą susipažinti su geoterminės energijos praktišku panaudojimu – įgyvendinus ES paramos projektą, tokia energija yra naudojama miesto mokyklos šildymui. Svarbus susitikimas vyko Tartu mieste esančiame Estijos gyvosios gamtos mokslų universitete, kurio populiarumas,

vykdomi projektai, orientavimasis į gamtos išsaugojimą bei gamtos išteklių racionalų naudojimą rodo išskirtinį estų santykį su gamta ir gamtos ištekliais. Susitikimas padėjo tvirtą pagrindą tolesniam projekto partnerių bendradarbiavimui, leido susitarti dėl visiems aktualių projekto veiklų vykdymo ir buvo puiki proga apsikeisti gerąja patirtimi.

Susitikime buvo aptarti klausimai, susiję su Baltijos šalių regionų energetikos strategijų rengimu. Sudarytos darbo grupės regionų strategijoms rengti, aptartas išsamus darbo planas. Konstatuota, kad strategijos turi būti rengiamos taip, jog jas įgyvendinus būtų išspręsti klausimai, susiję su energijos naudojimo efektyvumu bei būdais tam pasiekti, aptarti būdai, kaip regionas turi siekti energetinės nepriklausomybės apsirūpinant alternaty-

viais energijos šaltiniais. Pirmiausia, ruošiant regiono strategiją, numatyta parengti regiono esamos padėties įvertinimo studiją, kurioje atspindėtų regiono problemos, stipriosios ir silpnosios regiono plėtros galimybių pusės.

Lietuvos energetikos instituto uždavinys rengiant regiono strategiją yra parengti esamos padėties įvertinimo studiją, konsultuoti partnerius energijos vartojimo efektyvumo klausimais pritaikant naujas efektyvias energijos gamybos bei vartojimo technologijas.

Dr. Vygandas GAIGALIS
Dr. Antanas MARKEVIČIUS
Lietuvos energetikos institutas

TARPTAUTINĖS ENERGETIKOS EKONOMIKOS ASOCIACIJOS 11-ajai EUROPOS KONFERENCIJAI PASIBAIGUS

Konferencijos plenarinės sesijos atidarymo momentas

2010 m. rugpjūčio 25–28 d. Vilniuje, viešbutyje Radisson Blu Hotel Lietuva, įvyko Tarptautinės energetikos ekonomikos asociacijos 11-oji Europos konferencija „Energetikos ekonomika, politika ir tiekimo saugumas: išgyvenimas globalios krizės sąlygomis“. Konferencijos tikslas buvo sukviesti bendrai diskusijai žymius pasaulio energetikos ekspertus – mokslininkus, politikus, stambiųjų energetikos įmonių atstovus, kurie asociacijos nariams ir visuomenei pristatė ir įvertino pastarųjų metų energetikos sektoriaus aktualias problemas, susijusias su energetikos sektoriuje ir ekonomikoje vykstančiais pokyčiais.

Tai tradicinė konferencija, kuri rengiama vis kitoje Europos šalyje tais metais, kai pasaulio Tarptautinės energetikos ekonomikos asociacijos konferencija vyksta kituose kontinentuose. Šiais metais pirmą kartą tokia konferencija buvo organizuojama Lietuvoje, Vilniuje. Teisė organizuoti renginį suteikta Lietuvos energetikos institutui ir Energetikos ekonomikos asociacijai. „Šis renginys suteiks galimybę pasaulinio masto ekspertams

daugiau sužinoti apie Baltijos šalių energetikos plėtros specifiką ir problemas. Esu tikras, kad mūsų regiono integracijos į būsimą Europos energijos rinką problemos bus viena svarbiausių konferencijos temų, todėl ji yra neabejotinai aktuali Lietuvai“, – prieš konferenciją tvirtino Konferencijos pirmininkas akademikas Jurgis Vilemas.

Šiuometinė konferencija – tai labai platus renginys tiek pagal problematiką, tiek pagal mokslo institucijų, atstovaujamų šalių bei dalyvių skaičių. 8 plenarinėse ir 46 konkurentinėse sesijose buvo perskaityta daugiau nei 230 pranešimų, kuriuose apibendrinti įvairiose šalyse atliekamų naujausių mokslinių tyrimų rezultatai. Konferencijoje buvo aptarti energijos tiekimo saugumo klausimai, pristatyti energijos poreikių prognozavimo, energetikos sektoriaus modeliavimo rezultatai, diskutuota energetikos politikos, darnios energetikos plėtros, klimato kaitos mažinimo, energijos vartojimo efektyvumo klausimais. Speciali sesija buvo skirta apžvelgti Vidurio ir Rytų

Europos šalių energetikos sektoriaus problemas. Labai susidomėta sesija, skirta platesnio atsinaujinančių energijos išteklių (biokuro, vėjo, hidro-, saulės) panaudojimo problemų analizei ir tendencijų įvertinimui. Plenarinių sesijų metu pranešimus perskaitė prof. Einar Hope (Tarptautinės energetikos ekonomikos asociacijos prezidentas), Christoph Frei (Pasaulio energetikos tarybos generalinis sekretorius), prof. Richard Green (Birmingemo universitetas), prof. David Newbery (Kembridžo universitetas), Arvydas Sekmokas (Lietuvos energetikos ministras), Gunnar Lundberg (Vattenfall AB viceprezidentas), prof. John Parsons (Masačusetso technologijos institutas), prof. Anders Larsen (Roskildės universitetas), akad. A. Makarovas ir dr. Tatjana Mitrova (Rusijos mokslų akademijos Energetikos tyrimų institutas), prof. Reinhard Madlener (Acheno universitetas) ir kiti garbūs svečiai.

Sulaukta svečių iš 38 pasaulio šalių – Vokietijos, Italijos, Norvegijos, Šveicarijos, D. Britanijos, Meksikos, Brazilijos, JAV, Australijos, Pietų Afrikos Respublikos, Rusijos ir kitų valstybių. Bendras konferencijos dalyvių, kurie atstovavo įvairioms mokslo, pramonės ir energetikos sektoriaus institucijoms, skaičius siekė 350.

Tarptautinė energetikos ekonomikos asociacija didelį dėmesį skiria jauniems mokslininkams. Įvairiomis priemonėmis

skatina aktyvų jaunųjų energetikos ekonomikos specialistų dalyvavimą konferencijoje. Tarptautinės energetikos ekonomikos asociacijos paskelbtame geriausių studentų darbų konkurse greta atstovų iš Macquarie universiteto (Australija), Berkeley universiteto (California, JAV) ir Šveicarijos federalinio technologijų instituto (Ciurichas, Šveicarija) aukšto darbo įvertinimo pelnė Lietuvos energetikos instituto doktorantas Vidas Lekavičius, pristatęs Lietuvos individualių namų šildymo modeliavimo rezultatus.

Mūsų šalies energetikos ekonomikos specialistų įsitraukimas į tarptautinius mokslinio bendradarbiavimo tinklus suteikė teisę tokio aukšto lygio konferenciją pirmą kartą organizuoti Lietuvoje. Tarptautinės energetikos ekonomikos asociacijos prezidentas prof. Einar Hope baigiamojoje konferencijos kalboje pripažino Vilniaus konferenciją kaip vieną sėkmingiausių pastarųjų Europos šalyse rengiamų Tarptautinės energetikos ekonomikos asociacijos konferencijų.

Dr. Inga KONSTANTINAVIČIŪTĖ
Doktorantė Viktorija BOBINAITĖ
Lietuvos energetikos institutas

APGINTA DAKTARO DISERTACIJA

2010 m. gegužės mėn. 24 d. Lietuvos energetikos instituto Energetikos ir termoinžinerijos mokslo krypties taryboje Jonas KUGELEVIČIUS apgynė daktaro disertaciją *Lietuvos magistralinių dujotiekių funkcionavimo bei plėtros tyrimai* (technologijos mokslai, energetika ir termoinžinerija (06T)).

Disertacinio darbo vadovas – prof. habil. dr. Jurgis Vilemas (Lietuvos energetikos institutas). Tarybos pirmininkas – prof. habil. dr. Stasys Šinkūnas (Kauno technologijos universitetas), nariai: prof. habil. dr. Valentinas Klevas (Lietuvos energetikos institutas), habil. dr. Antanas Pedišius (Lietuvos energetikos institutas), doc. dr. Artur Rogoža (Vilniaus Gedimino technikos universitetas), prof. habil. dr. Povilas Algimantas Sirvydas (Lietuvos žemės ūkio universitetas). Oficialieji oponentai: prof. habil. dr. Vidmantas Jankauskas (Vilniaus Gedimino technikos universitetas), prof. habil. dr. Gintautas Miliuskas (Kauno technologijos universitetas).

J. Kugelevičius 2004 m. baigė studijas Kauno technologijos universitete ir įgijo energetikos magistro kvalifikacinį laipsnį. 2004 m. dalyvavo kursuose „Modelling and Regulating Transport and Energy Sectors in Europe“, vykusiuose Berlyno technologijos universitete. Čia tobulino vamzdinių ekonominio modeliavimo GAMS programiniu paketu įgūdžius. Disertacinio darbo rengimo laikotarpiu J. Kugelevičius dirbo Lietuvos energetikos instituto Energetikos kompleksinių tyrimų laboratorijoje jaunesniuoju mokslo darbuotoju. Nuo 2009 m. J. Kugelevičius dirba UAB „Axis Technologies“ inžinieriumi, taip pat yra Marijampolės Antano Gustaičio jaunųjų aviatorių klubo narys.

J. Kugelevičius disertacijoje pateikė gamtinių dujų tinklų moksliniams tyrimams skirtą modeliavimo metodiką ir pa-

grindė ją pagrindinėmis tinklinių sistemų hidraulikos formulėmis bei grafų teorijos nuostatomis. Pasitelkęs koreliacinės, regresinės bei dispersinės analizės metodus, autorius sudarė dujų sistemos parametrų identifikavimo, apkrovų tinkluose ir pagrindinių veiksmų, susietų su gamtinių dujų sąnaudų kitimu, prognozės metodiką. Disertacijoje pristatyti tarp sisteminių dujų srautų Baltarusija–Lietuva tyrimų rezultatai, nustatyti optimalūs dujų slėgiai kritiniuose Lietuvos magistralinių dujotiekių mazguose, keičiant slėgį apskaitos stotyje Kotlova (Baltarusija), imituoti Lietuvos dujų tiekimo sistemos funkcionavimo ir plėtros, patikimumo užtikrinimo galimi scenarijai. Disertacijoje sumodeliuotos ir iširtos Lietuvos–Lenkijos dujų tinklų transsistemines jungtys, sudarytos dujų srautų tinklų jungtyse technologinės kompiuterinės schemos, pateikti galimi scenarijai ir srautų apskaičiavimais pagrįsti jungčių įgyvendinimo sprendimai. Iširti Minsk–Zambrow–Alytus, Minsk–Ciechanow–Alytus ir Danijos dujų tiekimo į Lietuvą per Lenkiją jungčių scenarijai. Darbe analizuoti ir alternatyvūs dujų tiekimo būdai, kai dujos tiekiamos iš PDS ir SGD importo terminalų. Atlikti tyrimai parodė, kad PDS statybos Syderiuose variantas priimtinesnis nei suskystintų gamtinių dujų tiekimas iš Klaipėdos terminalo.

Energetikos kompleksinių tyrimų laboratorijos darbuotojai ir žurnalo „Energetika“ redakcinė kolegija nuoširdžiai sveikina daktarą Joną Kugelevičių, linkėdami geriausios kloties tolesniais mokslo kelyje.

Dr. Inga KONSTANTINAVIČIŪTĖ
Lietuvos energetikos institutas